

Dr hab.n.med. Iwona Gregorczyk Maga
mail: iwona.gregorczyk-maga@uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

Kraków, 26 maja 2022

Ocena osiągnięcia naukowego, dorobku naukowego
oraz dydaktyczno- organizacyjnego
w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora
habilitowanego **dr n. med. Bartosza Dalewskiego**

Wydział Lekarski

I. Przebieg pracy zawodowej

Dr n.med. Bartosz Dalewski w 2004 roku ukończył studia na Wydziale Stomatologii Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie i otrzymał dyplom lekarza dentysty. Stopień doktora nauk medycznych, nadany decyzją Rady Wydziału Lekarsko-Dentystycznego, będący uwieńczeniem prowadzonych badań naukowych uzyskał w 2011 roku na podstawie rozprawy doktorskiej: „ *Wpływ terapii szyną okluzyjną i zmodyfikowaną szyną NTI na aktywność elektromiograficzną mięśni skroniowych i żwaczy u bruksistów*” W 2012 roku Kandydat otrzymał tytuł specjalisty w dziedzinie protetyki stomatologicznej. Dr n.med. Bartosz Dalewski od 2007 roku jest zatrudniony w Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, obecnie na stanowisku adiunkta.

Instytut Stomatologii

Zakład Stomatologii

Dziecięcej

II. Ocena dorobku naukowego

Dotychczasowy, sumaryczny dorobek naukowy dr n.med. Bartosza Dalewskiego na podstawie analizy bibliometrycznej z dnia 10.11.2021 roku obejmuje 23 prace naukowe: 13 prac oryginalnych pełnotekstowych, w tym 12 opublikowanych w czasopismach z listy JCR, o łącznym IF= 40, 25 (1075 punktów MNiSW), 6 prac poglądowych, w tym 1 w czasopiśmie impaktowanym, IF=1,448 (68 punktów MNiSW) oraz 4 opisy przypadku (30 punktów MNiSW). Dorobek publikacyjny uzupełnia autorstwo 1 rozdziału w monografii oraz 9 streszczeń konferencyjnych (krajowych).

ul. Montelupich 4

PL 31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 424 54 20

pedodoncja@cm-uj.krakow.pl

stomatologiadziecieca.cm-uj.krakow.pl

Wszystkie publikacje naukowe, z całego dorobku pozwoliły Habilitantowi na uzyskanie w sumie 41, 698 punktów IF oraz 1177 punktów MNiSW. Prace autorstwa/współautorstwa dr n.med. Bartosza Dalewskiego były (wg Web of

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

Science Core Collection) cytowane 36 razy, nie licząc autocytowań, a wskaźnik oddziaływania Hirscha wynosi 5. Liczba punktów IF dorobku naukowego, po wyłączeniu prac cyklu wynosi 27,423 oraz 827 punkty MNiSW. Po wyłączeniu z dorobku cyklu prac stanowiących osiągnięcie naukowe, wskaźnik $IF = 27,423$, a liczba punktów MNiSW = 827. W 9 pracach (poza cyklem) dr n.med. Bartosz Dalewski był pierwszym autorem, w 2 ostatnim. Uwagę recenzenta w sposób szczególny zwracają prace opublikowane w czasopismach z górnego kwartyła Q1 listy JCR. Stanowią one istotny wkład w rozwój dyscypliny.

Wydział Lekarski

Poza głównym nurtem badań stanowiących podstawę postępowania habilitacyjnego, w dorobku Habilitanta wyróżnia się kilka innych obszarów tematycznych, których efektem są publikacje naukowe:

Instytut Stomatologii

1. Skuteczność i zastosowanie kliniczne szyn zwarciovych u pacjentów z bruksizmem, w sytuacjach występowania bólu mięśniowo-powięziowego oraz jako element terapii multimodalnej (opublikowanych 5 prac naukowych).

Zakład Stomatologii

Dziecięcej

2. Wykorzystanie nowoczesnych technologii cyfrowych oraz diagnostyki instrumentalnej w przeprowadzaniu złożonych zabiegów rehabilitacji protetycznej oraz ocenie terapii u pacjentów z dysfunkcją układu ruchowego narządu żucia (opublikowanych 7 prac naukowych).

3. Związek między występowaniem bruksizmu, TMD a różnymi stanami klinicznymi oraz schorzeniami ogólnymi (opublikowane 3 prace naukowe).

4. Badania profilu bezpieczeństwa cieplnego wybranych grup instrumentów tnących używanych w implantologii.

5. Zagadnienia epidemiologiczne związane z potencjalnymi skutkami ekspozycji na koronawirusa wśród lekarzy dentystów oraz studentów fizjoterapii (opublikowanych 6 prac naukowych).

6. Bezpieczeństwo stosowania nanomateriałów w stomatologii (opublikowane 2 prace naukowe).

ul. Montelupich 4

PL 31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 424 54 20

pedodoncja@cm-uj.krakow.pl

stomatologiadziecieca.cm-uj.krakow.pl

7. Zagadnienia epidemiologiczne dotyczące zawartości jonów srebra i fluoru w żywności, suplementach diety oraz tzw. superfood, w kontekście kumulacji na szczycie łańcucha pokarmowego (opublikowane 3 prace naukowe).

W całym, dotychczasowym dorobku naukowym dr n. med. Bartosza Dalewskiego zwraca uwagę bardzo konsekwentne zgłębianie wiedzy naukowej przełożonej na doświadczenie kliniczne w zakresie schorzeń stawu skroniowo- żuchwowego, zarówno w obszarze diagnostyki, stosowanych terapii jak i oceny efektów leczenia. Realizacja tematu oparta była na współpracy międzyośrodkowej , m.in z Katedrą i Zakładem Genetyki i Patomorfologii PUM w Szczecinie oraz Katedrą i Zakładem Patomorfologii ŚUM w Katowicach. O rozwojowym charakterze prowadzonych przez Habilitanta badań świadczy z sukcesem kontynuowana w tym obszarze tematycznym praca naukowa, udokumentowana 3 artykułami opublikowanymi po wszczęciu postępowania habilitacyjnego w wysoko impaktowanych czasopismach naukowych. Innym aspektem pracy naukowej Dr n.med. Bartosza Dalewskiego jest recenzowanie prac naukowych dla czasopism z Listy Filadelfijskiej, takich jak : International Journal of Enviromental Research and Public Health, Journal of Clinical Medicine, Applied Sciences i innych. Habilitant był kierownikiem kilku (5) projektów badawczych realizowanych w ramach działalności naukowej Katedry i Zakładu Protetyki Stomatologicznej PUM w Szczecinie (prace statutowe).

Wydział Lekarski

Instytut Stomatologii

Zakład Stomatologii

Dziecięcej

III. Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się dr n.med. Bartosza Dalewskiego o stopień naukowy doktora habilitowanego stanowi cykl trzech publikacji powiązanych ze sobą tematycznie, o wspólnym tytule: „ ***Polimorfizmy pojedynczego nukleotydu ASR1, TNF-alpha, COL5A1 i COL12A1 u pacjentów z przebyłym zablokowaniem krążka w stawie skroniowo-żuchwowym bez redukcji***”.

Sumaryczny wskaźnik IF cyklu wynosi 14, 275 a liczba punktów MNiSW 350. We wszystkich pracach Habilitant jest głównym autorem, a wkład w ich realizację Kandydat określił jako przeważający na każdym etapie powstawania, na poziomie 80%.

ul. Montelupich 4

PL 31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 424 54 20

pedodoncja@cm-uj.krakow.pl

stomatologiadziecieca.cm-uj.krakow.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

Na cykl prac składają się następujące publikacje :

1. Dalewski B, Kamińska A, Białkowska K, Jakubowska A, Sobolewska E. *Association of Estrogen Receptor 1 and Tumor Necrosis Factor a Polymorphisms with Temporomandibular Joint Anterior Disc Displacement without Reduction*. **Dis Markers**. 2020 Oct 12;2020:6351817. doi: 10.1155/2020/6351817.

IF : 3.434; punktacja MNiSW: 70.000

2. Dalewski B, Białkowska K, Pałka Ł, Jakubowska A, Kiczmer P, Sobolewska E. *COL5A1 RS 12722 Is Associated with Temporomandibular Joint Anterior Disc Displacement without Reduction in Polish Caucasians*. **Cells**. 2021 Sep 14;10(9):2423. doi: 10.3390/cells10092423.

IF : 6.6; punktacja MNiSW: 140.000

3. Dalewski B, Kaczmarek K, Jakubowska A, Szczuchniak K, Pałka Ł, Sobolewska E. *COL1 241 Single Nucleotide Polymorphisms rs240736 and rs970547 Are Not Associated with Temporomandibular Joint Disc Displacement without Reduction*. **Genes (Basel)**. 2021 May 5;12(5):690. doi: 10.3390/genes12050690.

IF: 4.241; punktacja MNiSW: 140.000

W pracach stanowiących osiągnięcie naukowe dr n.med. Bartosz Dalewski podjął bardzo ważny pod względem naukowym i klinicznym temat. Mimo dużej ilości prowadzonych dotychczas badań dotyczących czynników etiopatologicznych oraz predysponujących do zaburzeń w stawie skroniowo-żuchwowym (TMDs), temat nadal nie jest wyczerpany w tym zakresie. Habilitant podjął trud badań związanych z molekularnymi mechanizmami stojącymi u podstaw progresji TDM. W badaniach, które stały się tematem osiągnięcia naukowego , dr n.med. Bartosz Dalewski przeanalizował polimorfizmy pojedynczych nukleotydów u pacjentów z przebyłym zablokowaniem krążka w stawie skroniowo-żuchwowym, bez redukcji (DDwoR). W genotypowaniu wzięto pod uwagę : ESR1 rs 1643821, TNF-alpha rs 1800629, COL5A1 rs 12722, COL5A1 rs 13946, COL12A1 rs

Wydział Lekarski

Instytut Stomatologii

Zakład Stomatologii

Dziecięcej

ul. Montelupich 4

PL 31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 424 54 20

pedodoncja@cm-uj.krakow.pl

stomatologiadziecieca.cm-uj.krakow.pl

970547, COL12A1 rs 2407336. Dla wszystkich przeprowadzonych w tym zakresie badań grupę badawczą stanowiło 124 pacjentów z przebyłym przynajmniej raz epizodem przemieszczenia krążka SSŻ, bez redukcji. Stan kliniczny oceniano opierając się na kryteriach diagnostycznych DC/TMD oraz tomografii komputerowej stożkowej lub/i rezonansie magnetycznym. Grupę kontrolną stanowiły osoby (126), u których nie stwierdzono TMD. Wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły Habilitantowi wskazać, bądź wykluczyć czynniki predysponujące lub pozostające w istotnej zależności z występowaniem DDwoR , w badanej grupie pacjentów. I tak dla :

- ESRI rs1643821 z częstością allelu A stwierdzono, że był niższy u pacjentów z DDwoR w porównaniu z grupą kontrolną. ESRI rs1643821 jest istotnie związany z podatnością na przemieszczenie krążka SSŻ bez redukcji u Europejczyków rasy kaukaskiej.
- TNF-a rs1800629 analizowane cechy polimorfizmu nie były statystycznie istotne w porównaniu z grupą kontrolną., wbrew stawianej hipotezie.
- COL5A1 rs12722 – istotność statystyczna dla tego markeru potwierdziła, że istnieje różnica w częstości występowania DDwoR w SSŻ pomiędzy obiema analizowanymi grupami. Rozkład SNP rs12722 w grupie badanej TT(66), CC(27), CT(31) vs. grupa kontrolna TT(45), CC(26), CT(51) wskazuje, że pacjenci z CT mieli prawie 2,4 razy większe prawdopodobieństwo DDwoR (OR 2,41) w porównaniu do referencyjnego TT (OR 1). Pozwoliło to wyciągnąć wniosek, że polimorfizm COL5A1 rs12722 jest czynnikiem ryzyka DDwoR w polskiej populacji kaukaskiej.
- COL5A1 rs13946 . W oparciu o uzyskane wyniki (brak istotności statystycznej między badanymi grupami) stwierdzono, że nie pozostaje on w zależności z ryzykiem występowania DDwoR w analizowanej populacji.

Wydział Lekarski

Instytut Stomatologii

Zakład Stomatologii

Dziecięcej

ul. Montelupich 4

PL 31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 424 54 20

pedodoncja@cm-uj.krakow.pl

stomatologiadziecieca.cm-uj.krakow.pl

- COLI 241 rs970547 Wykazano brak istotności statystycznej między grupą badawczą a kontrolną. Badany polimorfizm COLI 2141 rs970547 nie stanowi czynnika ryzyka wystąpienia DDwoR w badanej populacji.
- COLI241 rs240736 .Badany polimorfizm pojedynczego nukleotydu nie przyczynia się do częstości występowania DDwoR u polskich pacjentów rasy kaukaskiej.

W oparciu o uzyskane wyniki Habilitant w podsumowaniu wskazał na konieczność prowadzenia badań w innych grupach etnicznych oraz większej liczbie próbek w obrębie populacji rasy kaukaskiej z uwzględnieniem przeanalizowania całego genomu.

Częstość występowania TDM (na poziomie 25% populacji), pogłębiona do 70 % o występowanie progresji w postaci zaburzeń wewnątrztorbkowych (ID) związanych z przemieszczeniem krążka stawowego świadczy o wadze problemu, zarówno w kontekście naukowym, jak i klinicznym. Ponadto brak wyczerpującej wiedzy na temat mechanizmów molekularnych pozostających u podstawy tych zaburzeń w pełni uzasadnia wybór tematu przez Habilitanta jako właściwy i wnoszący istotny wkład w rozwój dyscypliny. Z obowiązku recenzenta pozwolę sobie zwrócić uwagę na słabo doprecyzowany cel prowadzonych przez Habilitanta badań, zarówno w autoreferacie (został pominięty) jak i w pracach stanowiących osiągnięcie naukowe.

IV. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę.

Dr n. med. Bartosz Dalewski jest aktywnym nauczycielem akademickim. Od 2018 roku sprawuje opiekę naukową nad Studenckim Kołem Naukowym przy Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej PUM w Szczecinie. Pod Jego kierunkiem studenci IV oraz V roku kierunku lekarsko-dentystycznego zdobywali nagrody i wyróżnienia na studenckich Konferencjach Naukowych za prace badawcze powstałe w ramach działalności Koła. Habilitant od 2014 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Badania Bólu, a od 2016 roku pełni w nim funkcję Zastępcy Prezesa Sekcji Stomatologicznej. W ramach

Wydział Lekarski

Instytut Stomatologii

Zakład Stomatologii

Dziecięcej

ul. Montelupich 4

PL 31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 424 54 20

pedodoncja@cm-uj.krakow.pl

stomatologiadziecieca.cm-uj.krakow.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

działalności popularyzującej naukę, dr n. med. Bartosz Dalewski uczestniczył w audycjach radiowych poświęconych zagadnieniom fizjologii narządu żucia, dysfunkcji układu ruchowego narządu żucia oraz bólu ustno- twarzowego.

Wniosek końcowy

Podsumowując, pozytywnie oceniam osiągnięcie naukowe oraz pozostały dorobek naukowy Habilitanta. Obszary badawcze, którymi się zajmuje oraz publikacje znajdujące uznanie recenzentów czasopism z Q1 listy JCR świadczą o potencjale naukowo – badawczym dr n. med. Bartosza Dalewskiego predysponującym do prowadzenia samodzielnej pracy naukowo-badawczej. Wskaźniki naukometryczne (indeks Hirscha oraz liczba IF) jednoznacznie przemawiają za wagą publikowanych prac naukowych i znaczącym wkładzie w rozwój dyscypliny. Oceniając całokształt dorobku w tym działalność dydaktyczną i organizacyjną uważam, że Habilitant spełnia kryteria określone w art. 219 ust. 1, pkt 1-3 ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z póź. zm). W związku z powyższym wnoszę do Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie o dopuszczenie dr n. med. Bartosza Dalewskiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Wydział Lekarski

Instytut Stomatologii

Zakład Stomatologii

Dziecięcej

Dr hab.n.med. Iwona Gregorczyk-Maga

specjalista stomatologii zachowawczej
z endodoncją 1633221

ul. Montelupich 4

PL 31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 424 54 20

pedodoncja@cm-uj.krakow.pl

stomatologiadziecieca.cm-uj.krakow.pl